

Albrechtsen (VS):

Jeg kan bare notere mig, at heller ikke hr. Arentoft kunne besvare det spørgsmål, jeg stillede, nemlig med hvilken moralsk ret hr. Arentoft og de øvrige borgerlige ordførere mener at kunne tvinge et menneske til at bære våben imod sin overbevisning, for uanset hvad man siger, er det det, man i øjeblikket gør. Jeg må så konstatere, at man altså ikke kan forklare, hvilken moralsk ret man mener at have til det. Det forstår jeg så vældig godt, at man ikke kan forklare det, men jeg synes, det var vigtigt her i debatten at få slået fast, at man står uden svar på det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Arentoft (KF):

Det hænder jo, at man ikke kan læse sin egen skrift, og det er netop det, der var tilfældet, for det dér vil jeg meget gerne svare på.

Når en mand bliver indkaldt til forsvaret, ved han, hvad han går ind til, og der må være noget galt heroppe, hvis han ikke på forhånd ved, at han skal lære at bruge våben. Derfor er det helt utroligt, at man – om jeg så må sige – ikke har vidst det på forhånd. Det må være svaret på det, hr. Albrechtsen spørger om. Den værnepligtige ved på forhånd, når han bliver indkaldt til militær værnepligt, at han skal lære at bruge våben, og hvis han ikke ønsker det – og den beslutning har 99,9 pct. truffet inden – kan han søge om at aftjene sin værnepligt som civil værnepligt. Jeg kan slet ikke fatte, at det kan være noget spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 159:

Forslag til folketingsbeslutning om aftaler om ambulancekørsel, brandberedskab m.v.

Af Albrechtsen (VS) m.fl.

(Fremsat 29/4 87).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Indenrigsministeren (Enggaard):**

Efter beslutningsforslaget skal aftalerne mellem de kommunale organisationer og de private selskaber om ambulancekørsel og om brandberedskab reguleres af hensyn til kommunale brugerinteresser. Det skal efter beslutningsforslaget ske på en række forskellige måder.

Kravene til brandberedskabet er i dag fastsat i brandloven. Her findes også regler om et statsligt tilsyn. Det er regeringens opfattelse, at der ikke er problemer med at sikre beredskabets kvalitet og effektivitet. Der er dermed heller ikke behov for, at lovgivningsmagten nøjere regulerer kommunernes muligheder for kontrol og indflydelse i selskaberne. Det er Statens Brandinspektion, der fører tilsyn med, at den aftale, som kommunen indgår med et privat brandvæsen, nu også giver sikkerhed for, at rednings- og slukningsarbejdet kan foregå på en betryggende måde i den enkelte kommune. F.eks. fastsætter Statens Brandinspektion beredskabet på hver enkelt brandstation, så der overalt i landet kan møde en førsteudrykning af en bestemt størrelse inden for en nærmere fastsat tid.

Der er også løbende kontrol med beredskabets kvalitet og effektivitet. I det daglige forestås kontrollen af den stedlige brandinspektør og Statens Brandinspektion, og endelig kan Justitsministeriets brandråd foretage inspektioner.

For ambulancebetjeningen er der ikke centralt fastsatte standarder og normer. Det spørgsmål har tidligere været drøftet her i Folketinget, og det er fortsat regeringens opfattelse, at tilrettelæggelsen af ambulancebetjeningen er en amtskommunal opgave og dermed et amtskommunalt ansvar på samme måde som tilrettelæggelsen af sygehusbehandlingen. Opgaven bliver løst mest effektivt, hvis amtskommunerne har frihed til at

[Indenrigsministeren]

indrette sig med udgangspunkt i de lokale betingelser, naturligvis på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde.

Forhandlinger om indgåelse af aftaler bør føres mellem de kommunale parter og de private selskaber uden direkte indblanding fra lovgivningsmagten. Amtsrådsforeningen og Falck må i disse forhandlinger drøfte de emner, som de mener er nødvendige for et samarbejde, som begge parter kan være tjent med.

Jeg er bekendt med, at Falck har vist stor åbenhed over for Amtsrådsforeningens ønske om indsigt i korpsets økonomiske og regnskabsmæssige dispositioner. Det er bl.a. aftalt, at samarbejdet må udbygges på en række punkter, f.eks. er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på udrykningspersonalets uddannelse, og en arbejdsgruppe, der skal se på statistik- og afregningssystemet i forhold til amtskommunerne. Til sidst bør det nævnes, at det er aftalt, at Amtsrådsforeningen har forkøbsret til Falcks aktier.

Efter regeringens opfattelse viser disse erfaringer, at der ikke er behov for, at lovgivningsmagten regulerer de aftaler, der indgås om ambulancekørsel mellem Amtsrådsforeningen på den ene side og de private selskaber på den anden side. Regeringen må derfor afvise forslaget på såvel området for ambulancekørsel som brandberedskab.

Tove Lindbo Larsen (S):

I beslutningsforslaget stilles der forslag om, at kommuner og amter, der slutter aftaler med private selskaber om ambulancekørsel og brandberedskab m.v., skal sikres stor indsigt i disse selskabers dispositioner, og man foreslår, at det kunne ske ved, at Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening fik repræsentation i de pågældende selskabers bestyrelse. Det foreslås også, at man skulle have medrevision og sikres indflydelse på selskabernes dispositioner.

Af bemærkningerne fremgår det, at forslagsstillerne føler sig utilfredse med den manglende direkte indflydelse, kommuner og amter har i entreprenørvirksomheden Falck.

Jeg kan på en måde godt forstå intentionerne i forslaget. Der ligger jo altid et ansvar på dem, der indgår en aftale eller en kontrakt, og selvfølgelig også det private selskab, og det vil sige, at det har noget at gøre med

kontrakternes udformning. Jeg kan som forslagsstillerne godt se, at Falck har en slags monopolstilling på området, og derfor skal vi da også være opmærksomme på, hvad der foregår.

Hvis man fulgte forslaget 100 pct., så kunne man måske komme i den situation, at repræsentanter for Amtsrådsforeningen eller Kommunernes Landsforening ville blive en slags gidsel i et system og være med til at træffe nogle beslutninger, som de måske ikke ønskede at være medansvarlige for, men som der var et flertal for at gennemføre. Man skal jo altid tænke på, hvilke situationer der kan opstå, og det er derfor, jeg nævner dette eksempel.

Skulle det offentlige have reel indflydelse, skulle der være paritet i bestyrelserne, i investeringsudvalg og lignende.

Det tredje forslag, man stiller, drejer sig om indsigt via revisionen, og det lyder meget fristende med en form for medrevision. Revision er selvfølgelig altid noget, der sker, efter at handlinger er foregået, men det er klart, at man da kunne få mange oplysninger ved at have en eller anden form for medrevision.

Dybset set drejer dette her sig jo om at skaffe befolkningen sikkerhed og tryghed på et område. Vi har tidligere stillet forslag på området; det omhandlede ikke det samme som dette forslag, men jeg føler trang til lige at nævne, at vi er meget optaget af, at vi får en effektiv lovgivning på dette område. Det synes jeg godt man kan tage med i en parentes, når man skal behandle det foreliggende beslutningsforslag.

Men som ministeren nævnte, eksisterer der jo en form for offentlig kontrol, og jeg synes, at det vil være rimeligt, at vi taler videre i udvalget om det, overvejer, om vi føler, at den offentlige kontrol er tilstrækkelig, og hvordan den fungerer i det hele taget – politikere kan jo ikke kende alle kroge i administrationen – og det kan vi få lejlighed til via et udvalgsarbejde angående dette beslutningsforslag.

Jeg er ikke sikker på, at det er det rigtige forslag, der foreligger her – eller rettere, jeg er lidt usikker med hensyn til, om det er det rigtige – så lad os drøfte det noget mere i udvalget.

Carl Martin Christensen (KF):

[Carl Martin Christensen]

Jeg vil ligesom fru Tove Lindbo Larsen vælge at opfatte forslaget som værende positivt ment forstået på den måde, at forslagsstillerne ønsker den størst mulige service også inden for dette område. Men hvis Folketinget skal til at lovgive om, hvorvidt kommuner og amtskommuner skal have bestyrelsesindsigt eller revisionsindsigt i de private selskaber, man entrerer med på et eller andet område, tror jeg nok, man kommer ned i nogle detaljer, som man skal holde sig langt fra. Jeg mener, at det helt klart er nogle opgaver, som de kommunale organisationer meget let selv kan klare.

Vi lever i et land, hvor vi har formodentlig noget nær den bedste service i verden på disse områder, og derfor mener jeg egentlig ikke, der er nogen særlig grund til, at man skal begynde at blande sig i det.

Man kunne med samme ret hævde, at kommunerne skulle have bestyrelsesindsigt i firmaer, som kører privat renovation for kommunerne, og hvad ved jeg. Der er utrolig mange andre opgaver, man kunne tage op. Det mener jeg bestemt ikke der er nogen som helst grund til.

Det er selvfølgelig ubestrideligt, som det antydes, at et enkelt stort firma har monopol på nogle af disse områder, men det er jo også en kendsgerning, at kommunerne, hvis de ikke er tilfredse med de overenskomster, de kan få med dette store firma, kan etablere deres egen ambulancekørsel eller brandberedskab.

Derfor må vi vel kunne konstatere, at når så mange kommuner, som det jo er tilfældet, har overenskomst med Falck, ikke mindst til brandslukning, må det være, fordi det er rimelig fordelagtigt for disse mindre kommuner rundt omkring at have en sådan overenskomst frem for at lave deres eget brandberedskab.

Ud fra disse og ministerens bemærkninger om forslaget, som jeg i øvrigt er meget enig i, kan jeg ikke støtte forslaget.

Bente Nielsen (V):

Venstre kan heller ikke støtte forslaget. Jeg skal ikke gennemgå det i detaljer, men vil nøjes med at henvise til indenrigsministerens bemærkninger.

Tommy Dinesen (SF):

Da vi i sidste samling diskuterede et forslag fra Socialdemokratiet, SF og VS om en ny ambulancelov, sagde indenrigsministeren, at ambulancer var en del af sundhedsvæsenet. Det er vi meget enige i, og vi forstår godt det forslag, der foreligger nu, for der er en hel del problemer for øjeblikket med forhandlinger amtskommunerne og f.eks. Falck imellem.

Vi er derfor også af den opfattelse som forslagsstillerne, at det ville være en god idé, hvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen var repræsenteret i bestyrelsen, også fordi man må være sikker på, hvad man vil gøre, hvis f.eks. det største firma, der har med ambulancekørsel og andet at gøre i dag, gik fallit. For man kan jo ikke bare lave et andet selskab; det vil næsten være umuligt.

Vi synes altså, det er udmærket, at KL og Amtsrådsforeningen får indsigt i ikke bare konkurs og fallit, men også det overskud, som Falck måske har, for der er jo ingen grund til at kræve flere penge op i sundhedsvæsenet end nødvendigt, hvis der er et gevaldigt overskud.

Vi synes også, det ville være udmærket, at man fik en bedre indsigt i den uddannelse, der er på området.

SF kan altså støtte forslaget.

Frank Pedersen (RV):

Da mit partis ordfører i denne sag, fru Dagmar Mørk Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg udtale følgende:

Det forslag, der her er til behandling, har vi set fremsat i flere forskellige udgaver. Fra radikal side kan vi ikke støtte forslaget, som det ligger formuleret her. Vi er til gengæld ikke uenige med forslagsstillerne – og det har vi heller ikke været i forbindelse med andre lignende forslag – i, at der er behov for at få set nærmere på de vilkår, der gælder for ambulancekørsel, brandberedskab m.v.

Vi er ikke i tvivl om, at der er behov for at få fastsat mere detaljerede regler vedrørende de virksomheder, som lovforslaget omhandler.

Vi er også indstillet på, at der under udvalgsarbejdet må ses nærmere på de aftaler og aftaleregler, der gælder mellem offentlige myndigheder og private selskaber.

[Frank Pedersen]

Specielt hvad angår ambulancetjenesten, er vi heller ikke uenige med forslagsstillerne i, at der er behov for bedre regler om udstyr, personaleuddannelser, alarmsystemer m.v. Også det vil vi gerne drøfte nærmere under udvalgsarbejdet.

Forslaget kan som sagt ikke få vores tilslutning i den foreliggende udgave, men vi er indstillet på, at drøftelserne i udvalget kan medføre, at der må tages initiativer på nogle af de områder, som dette beslutningsforslag omhandler.

Poulsgaard (FP):

Danmark er jo ikke stort arealmæssigt, men alligevel sker der en vis forskelsbehandling, hvad angår ambulancebetjeningen specielt til hjertetilfælde ude i de mindre bysamfund, så det kunne der nok være behov for at se lidt på for at få en bedre ambulance-dækning nogle steder. Vi kan heller ikke være uenige i, at uddannelsen ikke kan siges at være fulgt med tiden, men det beslutningsforslag, VS har fremsat her, ved vi godt aldrig kommer videre; det skal i hvert fald genfremsættes til efteråret, hvis det skal have en chance for at blive vedtaget.

Som det foreligger nu, kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne allerførst sige tak til SF for den positive modtagelse af forslaget. Deuden vil jeg gerne sige tak til Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, ikke fordi de umiddelbart kan støtte forslaget – det fattede jeg klart – men fordi de tilkendegav, at de er enige med forslagsstillerne i, at der er behov for nogle bedre regler på det område, som er til behandling her, især ambulanceområdet.

Jeg synes, debattens konklusion må være, som fru Tove Lindbo Larsen og Det Radikale Venstre også var inde på, at vi i løbet af sommeren i udvalget når frem til et forslag, som er baseret dels på de tanker, der ligger i dette forslag, dels på de tanker, der ligger i det forslag, som SF, Socialdemokratiet og VS tidligere har fremsat, som fru Tove Lindbo Larsen nævnedes det, om en ny ambulance-lov. Kan sagen så føre til, at vi igennem dette udvalgsarbejde kan nå frem til et forslag, som vi i fællesskab kunne fremsætte i den

kommende folketingssamling, synes jeg egentlig ikke, det er så ringe endda.

Jeg har nogle enkelte bemærkninger til de forskellige ordførere, men først til ministeren.

Ministeren mente under henvisning til brandloven, at der ikke var behov for øget kontrol med og indflydelse på Falcks og andre private selskabers aktivitet på dette område. Jeg vil i den forbindelse gerne indskyde den bemærkning til de borgerlige ordførere generelt, at det, vi har peget på her, ikke lægger op til, at der skulle føres en lignende kontrol med alle mulige selskaber, som leverer 1 kg vaskepulver, eller hvad det måtte være, til en kommunalbestyrelse. Men når det drejer sig om løsningen af en decideret kommunal opgave – og brandslukning er ikke en privat, men en kommunal opgave – så er det naturligvis også berettiget, at skatteyderne ikke mister den umiddelbare kontrol og indsigt, der ligger i, at de via de folkevalgte i kommunalbestyrelsen eller amtsrådet har en direkte indsigt i, hvad deres skattekrone bruges til, og at de får det produkt og den sikkerhed, de har ret til efter brandlovgivningen. Derfor kan man ikke bruge det argument over for dette forslag, at det betyder, at man skal til at indføre kontrol med alverdens ting, f.eks. medrevision i et tømrerfirma, som har leveret et tag til en kommunal skole. Jeg vil gerne understrege, at det ikke er det, der er sigtet med forslaget.

Men der har været en række tilfælde især i Århus, hvor vi rent faktisk mener at brandberedskabet fra Falcks side ikke har fungeret tilfredsstillende, og i virkeligheden har Falck erkendt, at det var tilfældet, og også fået næse for det af justitsministeren. Vi synes, at Århussagen, som vi må gennemgå nærmere i udvalget, faktisk klart viser, at der netop er et behov for en øget kontrol på dette område.

Vi har også gennem vores spørgsmål til justitsministeren fået frem, at Falck i en række tilfælde gennem vicebrandinspektører, som de får ansat rundt omkring i små kommuner, har kontrollen med deres egen udrykningsaktivitet, og det er heller ikke tilfredsstillende.

I Århus var der en række tilfælde, som jeg ikke skal gennemgå her, fordi de er nævnt i bemærkningerne, men jeg kan oplyse, at det, efter at vi færdiggjorde bemærkningerne til

[Albrechtsen]

forslaget, er kommet frem, at den næse, Falck fik af justitsministeren, har ført til, at selskabet nu kræver at få 2,4 mill. kr. mere af Århus Kommune, fordi man ikke længere kan trække på det kommunale brandvæsen, som man kunne før. Dermed har Falck faktisk erkendt, at der var de problemer, som vi påstår, fordi man altså simpelt hen har haft disse 2,4 mill. kr.s besparelse på den ordning, man havde, og det betyder, at vi må have indsigt i, hvad de kommunale kroner bruges til. Nu kræver Falck altså 2,4 mill. kr. mere for noget, som de efter vores opfattelse ikke har krav på en øre til, fordi det var inddækket i forvejen, men som Falck altså hentede kommunal assistance til at få inddækket. Det er sådanne ting, der gør, at vi kræver en kontrol og en indsigt. Ministeren kan da ikke være ligeglad med, at 2,4 mill. kr. af skatteydernes penge nu måske skal overføres til Falck, hvis Århus Kommune bøjer sig for dette krav.

Når det gælder ambulanceområdet, har vi i bemærkningerne henvist bl.a. til en Roskildesag, som i øjeblikket er under behandling i Amtsrådet. Det er vores opfattelse, at Amtsrådet har stået og står i en urimelig dårlig position over for Falck på grund af de aftaler, Amtsrådsforeningen har måttet indgå. Det er ikke rigtigt, som ministeren siger, at Falck har vist stor åbenhed; selskabet har tværtimod blankt afvist de krav om bl.a. medrevision, Amtsrådsforeningen har stillet, og jeg forstår ikke, hvordan ministeren kan få det til, at Falck har udvist stor åbenhed.

I Roskildesagen, som skulle have været behandlet på Amtsrådets møde her den 14. april, gør man noget, som minder om det, man gjorde i Assenssagen; dér siger man nu, at man vil trække ambulancer væk fra Roskilde by, hvis Amtsrådet ikke vil bøje sig for de krav, man stiller. Sagen er taget af dagsordenen i Amtsrådet den 14. april 1987 – jeg ved faktisk ikke hvorfor – men den kommer muligvis til behandling i juni igen. Man står altså i virkeligheden over for et pres fra Falck, der kan bruge den kendsgerning, at de har nogle ambulancer placeret i Roskilde, til at presse de kommunale myndigheder ved at antyde, at de kunne flytte disse ambulancer og dermed arbejdspladser væk fra byen.

Det er en fremgangsmåde, Falck har brugt også i andre tilfælde, og hvis amtsrådene – i dette tilfælde Roskilde Amt og Roskilde By-

råd, der har et brandvæsen, som er i klemme i denne sag – skal have en rimelig chance for at kunne overskue, hvad der foregår, skal de have en indsigt på tværs af amts- og kommunegrænser – en indsigt, som de kun kan få, hvis Amtsrådsforeningen på kommunernes og amternes vegne er i stand til at levere oplysningerne om, hvad der foregår, også således at kommuner og amter ikke spilles ud imod hinanden af et selskab, som virker på tværs af alle kommunegrænserne.

Det er sådanne eksempler, som vi ønsker at få yderligere belyst i udvalget, og det er sådanne eksempler, der gør, at vi absolut ikke finder, at ministeren har ret, når han siger, at der ikke skal være yderligere kontrol med disse forhold. Men på baggrund af, at der er et positivt tilsagn fra et flertal om, at udvalgsarbejdet skal munde ud i nogle resultater, vil vi så stille alle disse mange mere detaljerede spørgsmål i udvalget, og det vil vi gøre her i sommerens løb, hvor der er tid til at få svarene fra ministeren. Så håber vi, der kan laves en beretning, som kan føre til, at vi straks ved begyndelsen af den kommende folketingssamling kan få taget initiativ til en lovgivning på hele området.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Der har fra flere sider været udtrykt ønske om, at yderligere spørgsmål kunne klarlægges under et udvalgsarbejde. Jeg vil gerne give tilsagn om at medvirke til at give de yderligere oplysninger, og jeg kan give det tilsagn også på justitsministeren vegne, som jo fagligt har en væsentlig del af det foreliggende forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og fiskeriudvalget (13/5 87):

Udtræder: Svend Åge Petersen (KF)

Ny stedf.: Henning Andersen (KF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. maj 1987, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.59
